

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

X. Confusio in Cantu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Crucifixum fundebant. (I) Hic ille locus est, ubi Christianus singulis horis vitæ suæ rationes Deo reddere, reatus fateri veniam ac gratiam implorare sacrosanctam Eucharistiam adorare, altare in quo iuge ac perpetuum illud sacrificium quotidie Deo offertur, deosculari, Sanctorum reliquias venerari, omnia denique religiosæ deuotionis exercitia obire potest ac debet. In nostris ecclesijs omnia deuotionem, adeoque diuinam quandam maiestatem spirant ac loquuntur; in illo eum templis etiam quæ maxime ornata videntur, omnia tristitia sunt & horrida. Adeo vt loca ipsa facile tepidos auditoriū erga diuinam cultum affectus arguant. Finita concione, hæreticorum templa clauduntur, neque cuiquam precandi causa ingredi licet: alibi vero deambulationibus alijsque profanis actionibus feruiunt. Atqui Verbum Dei docere vos poterat, quibus vsibus templa destinata esse debeant, vt scilicet Deum ibi adoremus, eique vota nostra ac preces offeramus. Numquid enim Saluator ipse dicit, *Domus mea Domus orationis est*. Non inquit, Concionis. Neque vero legimus in templis olim concionari aut Verbū Dei interpretari motis fuisse: sed hoc in synagogis, quas nos Scholas & Collegia vocamus, fiebat. Vnde S. Chrysostomus dicentibus: *Quid nos templa adeamus, quum nemo ibi sit qui concionetur?* respondet: *Hoc illud ipsum est quod omnia perdit ac corrumpit*. Sed ad Reformatorum ceremonias redeamus.

IX. *Minister conscenso suggestu, caput aperit, atque omnium nomine preces auspicatur: diebus quidem festis (reliquis enim certa formula non vtitur, sed quam vult sibi fingit) his sero verbis conceptas: Domine Deus æterne pater omnipotens: Confitemur atque sine vlla dissimulatione coram diuina tua maiestate agnoscimus, nos esse miseros peccatores in iniquitate & corruptione conceptos, inclinatos ad malum, & inutiles ad omne bonum, &c.* Sic precante Ministro qui vult ingenua se dimittit, ac præeuntis verba tacitus subsequitur; qui vult iidem, tamquam lapis stat immotus. In Belgio Reformati isti dum hæc faciunt, aut stant aut sedent. Et sicut Catholici in ecclesijs suis vultum versus altare conuertit, sic Calvinistæ nostri in Gallia Ministro precanti tergum plerumque obuertunt: vt bonus ille pastor è suggestu posticam ouium suarum partem aspiciat. Peracta precatione, quæ momento fere absolvitur, vt pote breuis admodum, qua quidem libenter illi vtuntur, vt quum cælorum rimas facile penetrare boni isti locij dicunt: quum tamen D. Paul-

lus in Ecclesia sine intermissione orationes fieri velit (m) & rex ac Propheta Dauid dies ac noctes permutatis in senas horas cantorum vicibus diuinas laudes decantari instituerit) breui inquam, peracta precatione, præeuntor sectionem Psalmi alicuius vernacula lingua intonat, cui statim omnes, viri, feminae, senes, pueri, adeoque etiam cantandi plane imperiti adgrunniunt magis quam accinunt. Sed propudor! Maiori certe reuerentia Iudæi sacra sua transtant, apud quos nemini nisi Leuiticis Dauidicos Psalmos in templis decantare licet. Hic vero quisque vocem intendunt aut remittunt prout in buccam venerit. vnde dici non potest quam in amœna & omni harmonia carēs, harmonia existat, quæ tantum abest vt animum ad deuotionem accēdat, vt etiā aut risum aut indignationē moueat.

X. Vidit ergo Lutetia tum quum Galli nostri velut lymphati nouam doctrinam ac doctores cæteruatim sequebantur, tantam sæpe in cantu existere confusionem, vt ille quidem in hoc angulo vnum, hic vero in altero alium versum decantaret; neque Minister quamuis manus pedesque comploderet, in harmoniam confusum illud tam variarum vocum chaos redigere posset. Quod si pauci tantum conveniant, mirum est quomodo puellæ in primis tenuem illam & suauem suam vocem explicent, & virorum aures demulceant. Facile hic cogitari potest, vtrum illæ cor magis in Deo quam iuuenes in puellis & cor & oculos defixos habeant. Atqui à Cantatrice vt tibi caueas Ecclesiasticus monet, ne in laqueos ipsius incidas. Nihil in hoc sancta illa ac prisca Ecclesia stulto Calvinismo simile habuit. *Tacere feminam in Ecclesia D. Paullus*, cantare Calvinus iubet. At ut apud Deum nulla maris ac feminae esse distinctionem eodem D. Paulo teste. Hoc eodē testimonio veteres hæretici probare voluerunt, tam feminis quàm viris permissum esse prædicare Verbū Dei. Atque hoc loco S. Apostolus non de munerum aut sexus distinctione, sed de æqualitate vocationis ad salutem æternam loquitur. Hinc Cyrillus inquit, *Virginum & vxorum labra quidem loqui & canere, sed absistentibus nõ audiendas esse. Quia inquit, feminam in Ecclesia loqui prohibeo*. Idem Tertullianus docet. S. Hieronymus nõ Pelagiū mihi, sed Caluioū alloqui videtur, quādo eū increpat quod mulieribus non solum Scripturas in manus dederit, sed easdem cantantes quoque audire velit. Addens Psalmos

Tt 3

I Car. de poss. dom. Ep. li. 4. ca. 26. & 27. in Tbeff. 1. Ep. 5

quidem ipsis canere licere, sed domi in cubiculis, non vero praetentibus viris.

XI. Absolutis cantus versiculis, & paucis implorato quali diuini Spiritus auxilio Minister extulit aliquem e Biblij, quae semper ad manum habet, praegit, & ad suum sensum exponit. Quem admodum vero Mimus olim quum in dijs nihil reprehensione dignum inueniret, eorum officarios & ministros calumniatus est; sic Praedicantes isti quando nihil habent quod vel in doctrina vel politica Ecclesiae merito culpate possint, omne animi sui virum in Ecclesiasticum Ordinem effundunt, ac praecipue contra ipsum supremum Pastorem debacchantur. *Ignorantia enim ratione plerumque destituta, concusis & iniurijs tamquam telis ferit*: quae tanto sunt atrociores, quanto auctor est discretior. Ac velut piscator non audo hamo, sed dulcesca in duto piscibus insidiatur; ac venenum raro in fictilibus vasis, sed aureis poculis miscetur; & acutum illud ferrum Manadum thyrifis praefixum hedera & pampinis occultatur: sic Praedicantes doctrinae suae pusatque venenum bellorum verborum cataplasmatibus tegunt: quorum omnis eloquentia: o spectat non ut sanent, sed ut vulnerent, non ut doceant, sed ut decipiant: ut de Arrio eiusque sectatoribus Epiphanius testatur, S. Paulus vero Apostolus de omnibus istis seductoribus primus praedixit.

XII. Quando perorauit Minister, rursus breuiore preces recitantur, & cantus Psalmi antea incœpti continuantur aut absoluitur. Tum omnes promissae prostrant, domumque abeunt. Quae vero deuotione, quo zelo haec omnia peragi existimas, Lector? Quum nemo sit ex omnibus qui vel manus ad colum eleuare, vel suspirium ex corde ducere audeat. Pectus enim percutere merum apud istos sapit Papismum. Vix quisquam est qui in genua se prosterneat. In summa, non tepor hic, sed frigus & gelu est. Quod idem in primis Lutheranis Erasmus grauius reprehendit (n) Ego quum captiuus in bello apud Calvinistas nostros essem, redeuntibus in memoriam quae in prima mea videram pueritia, vix yllam Christianae religionis umbram, vix vllum deuotae pietatis signum deprehendi. Quid quaeris? Sanctuli videbantur qui in septimana bis, & quidem bene saepe saburrato stomacho, concioni interfuerunt. Feriam quintam multo laetius transigebant quam Dominicam diem; quae non raro ab esu carni-um abstinere. Nullus erat iustitiae locus. Facie-

bat quisque quod vellet. Imperabant omnes, nemo parebat. Vesperis quando per hospitia miles distibuebatur, diaconus stans stantibus precationem praebat: quae quidem non precatio, sed praeconium aut proclamatio aliqua videbatur. Hanc remissionem reprehendenti mihi responderunt, *Deum non externos gestus, sed animi humilitatem respicere: Perinde esse siue quis iaceat sicut aut sedeat. Verum hoc est, aiebam ego humilitas tamen non nisi exhumiliatione videtur potest.*

Haec quidem sunt caeremoniae, hi ritus, haec exercitia, haec forma nouae istius religiosae Religionis. Quid, quod etiam vltro Catholicorum exercitia irrident? Quorum, inquit, istae Matutinae, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vesperae, Completoria? Quorum tot orationes ac precationes, quibus miserae animae, in Papistica Ecclesia auantur ac cruciantur? At factis est, cum publicano illo oculos ad colum eleuare, Dei que implorare misericordiam: qui non vult mortem peccatoris, sed ut viuat. Quin etiam S. Ioannis, vt & Patriarcharum, tantopere Apostolo laudatam pietatem sublannant. Quod si publicanti vobis exemplum placet; cur non placeant gestus quoque? Cur manus precantium eleuatas aut decussatas, cur pectoris percussiones, cur suspiria, lachrymas rideas? Longe aliter certe Tertullianus, apud quem, vt & Iulianum Martyrem, omnia ista antiquis etiam religiose vsurpata videre licet. Sed de his satis, iam ad Sacramenta veniamus. Licet enim Ecclesia Catholica septem semper receperit, vt ex omnibus scriptoribus constat: Calvinus tamen duo tantum agnoscat. Quae, quae so, scripturae auctoritate? Nulla sane. Sed Baptismum Calvinistarum iam videamus.

DE BAPTISMO CALVINISTARUM.

CAPVT X.

ARGVMENTVM.

- I. De Baptismo Calvinistarum, quem ad salutem necessarium non esse aiunt.
 - II. Cal-
- a In Spong. ad Flute,